

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2022-2023

ΠΛΑΙΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ στην ΟΜΠ: 1

Διδακτικά εγχειρίδια-Βιβλιογραφία:

- Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ. (2020). Λευκωσία: Υ.Α.Π. (http://archeia.moec.gov.cy/sm/435/archaia_ellinika_a_lyk_pros.pdf)
- Οικονόμου Μ. Χ. (χ.χ.). Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Γυμνασίου – Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (http://archeia.moec.gov.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf)
- Μουμτζάκη Α. Β. (2010). Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής, Α΄ Β΄ Γ΄ Ενιαίου Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (http://archeia.moec.gov.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_lyk.pdf)
- Μπίλλα, Π. (χ.χ.). Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://archeia.moec.gov.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf)
- Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://archeia.moec.gov.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ (ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας: <http://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/analytiko-programma>.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Οι μαθητές/μαθήτριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατέχουν τους δείκτες επιτυχίας και τις δεξιότητες που εμπεριέχονται σε αυτούς, όπως καθορίζονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας Α΄ Λυκείου Προσανατολισμού: <http://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/analytiko-programma>.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ – ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα:

1. Ενότητα 1:

- Κείμενο: Ξενοφώντας *Απομνημονεύματα* 2.1.32: *Η Αρετή και ο Ηρακλής*
- Η ζωή και το έργο του δημιουργού (απλή αναφορά). Το νόημα του κειμένου – Σημασία της αρετής
- Ερμηνεία του αρχαίου κειμένου και η απόδοσή του στη Νέα Ελληνική
- Λεξιλογικά: λαμβάνω, οἶκος

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Α΄ και Β΄ κλίση ουσιαστικών
- Δευτερόκλιτα επίθετα
- Το ρ. *εἶμι* (οριστική Ενεστώτα, Παρατατικού, Μέλλοντα)
- Προσωπικές αντωνυμίες
- Δεικτικές αντωνυμίες
- Οριστική βαρύτονων ρημάτων σε όλους τους χρόνους στην ενεργητική και μέση φωνή
- Υποκείμενο – Συνδετικά Ρήματα – Κατηγορούμενο
- Αναφορά σε μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα
- Μονόπτωτα ρήματα με αντικείμενο σε αιτιατική, γενική και δοτική
- Σύστοιχο αντικείμενο
- Αρχικοί χρόνοι ρημάτων: όπως αναγράφονται στον προγραμματισμό

2. Ενότητα 2:

- Κείμενο: Ίσοκράτους *Πρὸς Δημόνικον* 50-52: *Ζεὺς και Τάνταλος*
- Η ζωή και το έργο του δημιουργού (απλή αναφορά). Το νόημα του κειμένου – Σημασία της ορθής παιδείας
- Ερμηνεία του αρχαίου κειμένου και απόδοσή του στη Νέα Ελληνική
- Λεξιλογικά: χράομαι – ᾶμαι, γιννώσκω

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Σχηματισμός απαρεμφάτου ενεργητικής και μέσης φωνής
- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ' κλίσης
- Συμφωνόληκτα ουσιαστικά Γ' κλίσης (αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα)
- Ερωτηματική και αόριστη αντωνυμία: τίς /τί, τὶς /τὶ
- Απαρέμφατο, ἔναρθρο, ἀναρθρο (ειδικό – τελικό)
- Ταυτοπροσωπία, Ετεροπροσωπία, Απρόσωπη Σύνταξη
- Κατηγορούμενο του αντικειμένου
- Δίπτωτα μεταβατικά ρήματα
- Αρχικοί χρόνοι ρημάτων: ὅπως αναγράφονται στον προγραμματισμό

3. Ενότητα 3:

- Κείμενο: Πλούταρχου *Ἠθικά (Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς)* 9 b-c: *Ἡ ἀγωγή των παιδιῶν*
- Ἡ ζωή και το ἔργο του δημιουργοῦ (απλή αναφορά). Το νόημα του κειμένου – Σημασία της ορθῆς ἀγωγῆς
- Ἑρμηνεία του αρχαίου κειμένου και ἀπόδοσή του στη Νέα Ἑλληνική
- Λεξιλογικά: *βάλλω, λέγω*

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Φωνηεντόληκτα και συμφωνόληκτα επίθετα Γ' κλίσης
- Σχηματισμός και κλίση μετοχῶν ενεργητικῆς φωνῆς
- Εγκλίσεις του ρήματος *εἶμι* στον Ενεστώτα
- Εγκλίσεις βαρύτονων ρημάτων στον Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και Παρακείμενο ενεργητικῆς φωνῆς
- Δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις
- Ομοιόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί
- Αρχικοί χρόνοι ρημάτων: ὅπως αναγράφονται στον προγραμματισμό

4. Ὄρθογραφία Α' Τετραμήνου: Κείμενο Ενότητας 1 (Ξενοφῶντος *Ἀπομνημονεύματα* 2.1.32)

5. Ἀντίστροφο

6. Θεματογραφία (Ξενοφῶν, Πλούταρχος, Ἰσοκράτης)

Οι ἐνότητες και οι συναφεῖς δείκτες ἐπιτυχίας και ἐπάρκειας περιγράφονται ἀναλυτικά στον Προγραμματισμό του μαθήματος (<http://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/programmatismoi>).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΓΡΑΠΤΗ Ενιαία γραπτή αξιολόγηση στο τέλος του τετραμήνου 40%	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ / ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ (από τον διδάσκοντα / τη διδάσκουσα) 60%
ΜΟΡΦΗ	ΜΟΡΦΗ
90' Κεντρική εξέταση στο τέλος του τετραμήνου	i. Συμμετοχή μαθητή/μαθήτριας στην τάξη ii. Κατ' οίκον εργασία iii. Γραπτή προειδοποιημένη άσκηση 45' iv. Ατομική ή ομαδική δημιουργική εργασία v. Δραστηριότητες διάκρισης ή/και εθελοντική εργασία που σχετίζονται με το μάθημα πέραν της διδασκαλίας στην τάξη